

**Gemeente
Rotterdam**

Bezoekadres: Stadhuis Coolingsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail: s.kleewein@rotterdam.nl
Inlichtingen: Saskia Kleewein
Telefoon: 0628054297

Portefeuillehouder: burgemeester
Aboutaleb
Cluster: Directie Veiligheid
Ons kenmerk: 22bo3847
Uw kenmerk:

Bijlagen: 2

Datum: B&W 14 juni 2022

Betreft: Jaarverslag Aanpak Ondernijning
en Bestuurlijke Handhaving 2021

Aan de Gemeenteraad

Onderwerp:

Jaarverslag aanpak ondermijnende criminaliteit en bestuurlijke handhaving 2021.

Op welke gronden deze brief? / Waarom nu voorgelegd?

Door middel van bijgevoegd jaarverslag en infographic informeren wij u over de resultaten van de aanpak ondermijnende criminaliteit en de bestuurlijke handhaving in 2021. In het jaarverslag treft u de ontwikkelingen, gezamenlijke inzet en cijfers van de thematische en gebiedsgerichte aanpak. Daarnaast wordt de inzet van de bestuurlijke maatregelen die in het kader van de openbare orde zijn genomen beschreven. Verder ontvangt u een interactieve infographic met een selectie van de resultaten en inspanningen van de aanpak van ondermijnende criminaliteit en met alle andere genomen bestuurlijke maatregelen.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/begroting/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Het coalitieakkoord 2018-2022 'Nieuwe Energie Voor Rotterdam'
- Het Rotterdamse veiligheidsprogramma 'Veilig@Rotterdam 2018-2023'

Aanpak ondermijnende criminaliteit en bestuurlijke handhaving

De aanpak van ondermijnende criminaliteit is een belangrijk speerpunt in het Rotterdamse veiligheidsprogramma. Ondernijning is niet alleen een juridisch probleem of handhavingsprobleem, maar het schaadt het legale leef-, werk- en woonklimaat van Rotterdammers en het vertrouwen van bewoners en ondernemers in de overheid. Ondernijnde activiteiten tasten de leefbaarheid van de wijken aan, werken een illegale economie in de hand en vergroten de kansongelijkheid in de stad.

In de aanpak van ondermijnende criminaliteit werkt de gemeente samen met verschillende partners, waaronder de politie, het Openbaar Ministerie (OM), de Belastingdienst en het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC). De gemeentelijke en integrale aanpak is de laatste jaren versterkt onder andere met middelen vanuit uw raad en vanuit het Rijk. Daarmee is een stevig fundament gelegd waarop in 2021 is verder gebouwd. Om bij te dragen aan een veilig woon-, leef- en uitgaansklimaat worden bestuurlijke maatregelen ingezet om de openbare orde te beschermen en te herstellen, de naleving van wet- en regelgeving te stimuleren en ondernijning te bestrijden.

In 2021 heeft de Rekenkamer Rotterdam onderzoek gedaan naar de gemeentelijk aanpak van ondermijning. De Rekenkamer concludeerde dat de inzet van bestuurlijke maatregelen en gemeentelijke instrumenten gericht op het aanpakken van criminelen fors is toegenomen en ook daadwerkelijk leidt tot resultaten, waar ook steeds meer aandacht is voor lange termijn resultaten. Er werd ook geconcludeerd dat de gemeentelijke aanpak van ondermijnende criminaliteit moeilijk meetbaar is, omdat ondermijning een heel breed begrip is. Daarom wordt er in het jaarverslag en de infographic niet alleen aandacht besteedt aan concrete resultaten, maar wordt er ook ingegaan op de motivatie achter de aanpak. Daarnaast staan er onder andere qr-codes en een story in de infographic om rijker te verantwoorden.

In deze brief worden drie belangrijke thema's uit het jaarverslag achtereenvolgens toegelicht, zijnde de Rotterdamse haven, mensenhandel en digitale ondermijnende criminaliteit. De toelichting ten aanzien van de andere thema's vindt u in het jaarverslag.

De Rotterdamse haven

De haven is één van de gebiedsgerichte aanpakken waar veel inzet op is gepleegd. De Uitvoeringsagenda Haven, een gezamenlijk plan met 22 actiepunten om drugscriminaliteit te voorkomen en te bestrijden, vormt de basis voor deze inzet.

In 2021 is eenmalig € 5 miljoen beschikbaar gesteld door het ministerie van Justitie & Veiligheid. In de zomer van 2022 wordt de € 24 miljoen die door het ministerie van Justitie en Veiligheid bestemd is voor de aanpak van de Mainports waar de Rotterdamse Haven onderdeel van is en overige logistieke knooppunten verdeeld. De lobby voor structurele financiering wordt voortgezet.

Op operationeel niveau hebben partners in de haven gezamenlijk oplossingen aangedragen om drugscriminaliteit te voorkomen en te bestrijden. Een ander onderdeel van deze aanpak in de haven is de samenwerking tussen de overheid en private partners.

Ten slotte, begin dit jaar heeft burgemeester Aboutaleb samen met burgemeester De Wever van Antwerpen een bezoek gebracht aan Colombia, Panama en Costa Rica. De belangrijkste aanbevelingen naar aanleiding van dat werkbezoek zijn: investeren in de samenwerking met de bron- en transitlanden, barrières opwerpen, opsporen, afpakken en preventie.

Mensenhandel

Een complex fenomeen van ondermijnende criminaliteit is mensenhandel. In 2021 is onverminderd ingezet op de integrale aanpak van mensenhandel, welke plaatsvindt via drie pijlers: seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting. Het totaal aantal maatregelen tegen illegale prostitutie is in 2021 ten opzichte van 2020 gestegen. Zo nam de gemeente in 2021 in totaal 153 dossiers in behandeling over (illegale-) seksbedrijven en de daarbij betrokken personen. In 2020 waren dat 39 dossiers. Dit verschil ontstond onder meer door extra controles op de naleving van de coronamaatregelen.

Verder heeft Rotterdam als eerste gemeente een onderzoek laten uitvoeren naar de aard en omvang van criminele uitbuiting, waar minderjarige en/of kwetsbare Rotterdammers worden ingezet om strafbare feiten te plegen. Momenteel worden concrete stappen voorbereid om criminele uitbuiting in de wijken aan te pakken (21bb16092). Door middel van gerichte communicatie wordt de meldingsbereidheid van jongeren gestimuleerd. Tevens wordt in samenspraak met het onderwijs een vervolgonderzoek voorbereid om onder andere het ronselen van jongeren voor de criminaliteit in- en rond onderwijsinstellingen in kaart te brengen en gerichte maatregelen mogelijk te maken.

Arbeidsuitbuiting is opgespoort door middel van controles met partners in panden waar arbeidsmigranten zijn ondergebracht, op bouwlocaties en in winkelstraten. In 2022 krijgen Boa's krijgen een training in signaalherkenning van arbeids- en criminele uitbuiting. De training moet ertoe leiden dat de medewerkers alerter worden op deze vormen van uitbuiting en beter toegerust zijn om malafide verhuurders, uitzendbureaus, aannemers en tussenpersonen een halt toe te roepen.

Digitale ondermijnende criminaliteit

Criminelen passen zich snel aan naar nieuwe omstandigheden. Een ontwikkeling is dat ze gebruik maken digitale mogelijkheden ten behoeve van hun criminele activiteiten. De gemeente is daarom in 2021 begonnen met de aanpak van digitale ondermijning. Er is een werkgroep opgericht met vertegenwoordigers vanuit de politie, het OM, de Veiligheidsalliantie Rotterdam en de gemeente. De partijen werken samen met publiek-private partners om zowel daderschap als slachtofferschap van digitale criminaliteit, zoals online fraude, te verminderen.

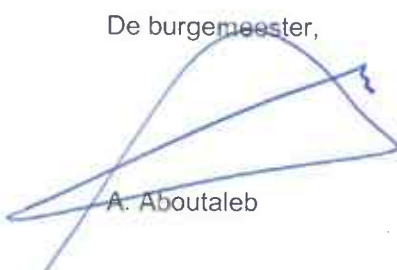
Daarnaast richt de gemeente zich op de aanpak van geldezels. Geldezels worden ingezet om crimineel verkregen geld wit te wassen door hun bankpas beschikbaar te stellen. Het geld wordt op de rekening van de geldezel gestort en met de bankpas gepind. De bestaande aanpak wordt in 2022 vanuit het nieuwe samenwerkingsverband uitgebreid.

Tot slot

De Rotterdamse aanpak van ondermijnende criminaliteit heeft landelijk en lokaal de aandacht. Ook de komende jaren blijven we verder bouwen aan een sterke, toekomstbestendige aanpak. Continuering van de intensiveringsmiddelen is zeer noodzakelijk voor het behoud en de voortzetting van de ondermijningsaanpak in Rotterdam. Tegelijkertijd zijn er extra middelen en instrumenten nodig om ondermijnende criminaliteit effectief aan te pakken. Wij vragen daarom bij het Rijk blijvend aandacht voor structurele financiering van de lokale integrale ondermijningsaanpak, het wegnemen van knelpunten in wet- en regelgeving rondom informatie-uitwisseling en rondom de wet Bibob en het vergroten van de weerbaarheid en integriteit van ambtenaren en bestuur.

De secretaris,
V.J.M. Roozen

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De burgemeester,
A. Aboutaleb